

© BOERENBOND

CASHFLOWBAROMETER INTENSIEVE VEEHOUDERIJ

De barometer intensieve veehouderij op basis van cashflows geeft een zicht op de actuele rentabiliteit in de Vlaamse veehouderij en blikt terug op de voorbije jaren. Zowel de varkens,- melkvee- als de pluimveehouderij komen aan bod.

– Jan Leyten, KBC Land- en Tuinbouwcenter

De cashflowbarometer geeft een zicht op de rentabiliteit van de verschillende sectoren in de intensieve veehouderij in Vlaanderen. Naast de rentabiliteit op jaarbasis in de periode 2011-2015 worden voor het huidige jaar de cashflows voor de eerste 3 kwartalen afzonderlijk weergegeven. De analyse voor de varkens-, melkvee- en pluimveesector gebeurt telkens voor een standaardbedrijf met gemiddelde technische en bedrijfseconomische resultaten. Op die manier krijgen we een beeld van de gemiddelde rentabiliteit van de sector. Gezien het om sectorgemiddelde cashflows gaat, dienen de cijfers met wel de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd te worden op individueel bedrijfsniveau. De verschillen in rentabiliteit tussen bedrijven kunnen namelijk erg groot zijn.

Wat is cashflow?

Het begrip cashflow is een interessante economische parameter om de rentabili-

teit van een bedrijf of een sector in kaart te brengen. Cashflow is niet meer of niet minder dan het verschil tussen de inkomende en de uitgaande geldstromen of, met andere woorden, de toestand van de portefeuille.

.....
Cashflow is niet meer of niet minder dan het verschil tussen de inkomende en de uitgaande geldstromen.
.....

Let wel, er bestaan verschillende definities van cashflow. De hier gehanteerde cashflow is de 'operationele cashflow'. Deze wordt berekend door van de be-

drijfsinkomsten de bedrijfsuitgaven af te trekken, echter zonder de leninglasten in rekening te brengen. Ook de mestafzetkosten, premies en pachten worden in de weergegeven cashflows niet meegeteld, gezien deze van bedrijf tot bedrijf sterk kunnen verschillen en niet altijd toewijsbaar zijn aan een bepaalde activiteit. Als we van deze operationele cashflow de leninglasten (kapitaalsaflossingen plus rente), de mestafzetkosten en de pachten aftrekken en de premies erbij tellen, dan verkrijgen we de 'beschikbare cashflow'. Dit is wat er werkelijk overblijft om van te leven, te sparen of te investeren.

Varkens

Zeugenhouderij Figuur 1 geeft de gemiddelde operationele cashflow per productieve zeug weer voor de periode 2011-2015 en voor de eerste 3 kwartalen van 2016. Met 'gemiddeld' bedoelen we een zeugenbedrijf met 300 productieve zeu-

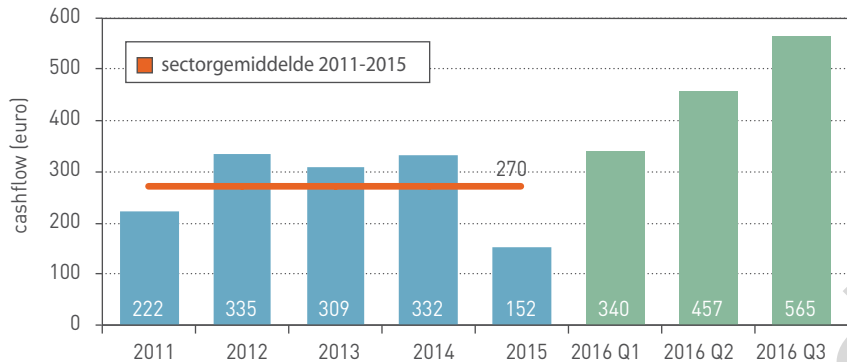
gen in het vierwekensysteem met een productiegetal van 28,3.

In de zeugenhouderij bedroeg de gemiddelde operationele cashflow exclusief mestafzetkosten per productieve zeug de laatste 5 jaar (2011-2015) ongeveer 270 euro. Het jaar 2015 was voor de zeugenhouderij door de lage biggenprijzen een extreem slecht jaar, met een operationele cashflow die minder dan de helft bedroeg van de 3 voorgaande jaren. De resultaten voor de eerste 3 kwartalen van dit jaar zijn door de hogere biggenprijzen aanzienlijk beter.

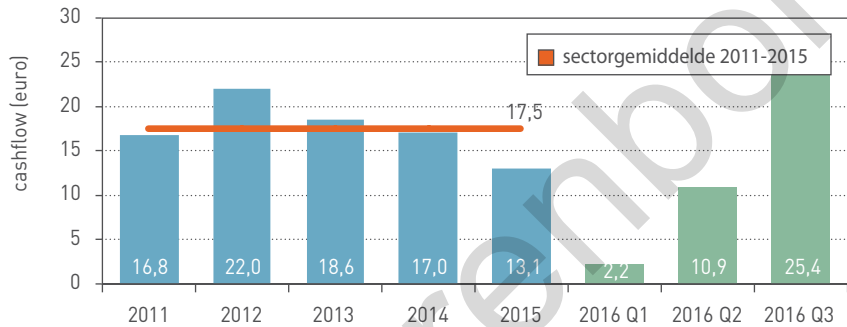
Deze sectorgemiddelde operationele cashflows moeten nog worden vermindert met de mestafzetkosten (gemiddeld 25 euro per zeug) en de kredietlasten (gemiddeld circa 200 euro per zeug) om te komen wat er werkelijk verdiend wordt: de beschikbare cashflow. Hiermee is het duidelijk dat de economische situatie in de zeugenhouderij sinds begin 2016 opnieuw een stuk rooskleuriger is dan de voorbije jaren. Door de gunstigere economische situatie in de vleesvarkenshouderij en het verminderde aanbod aan biggen in de Europese Unie zijn de biggenprijzen dit jaar behoorlijk. Ook voor het vierde kwartaal van 2016 zijn de verwachtingen hoopgevend.

Vleesvarkenshouderij Figuur 2 geeft de evolutie van de gemiddelde operationele cashflow exclusief mestafzetkosten weer per afgeleverd vleesvarken voor de periode 2011-2015 en voor de eerste 3 kwartalen van 2016. De sectorgemiddelde resultaten hebben betrekking op de zuivere vleesvarkenshouderij waarbij de biggen worden aangekocht.

In de vleesvarkenshouderij bedraagt de sectorgemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) de laatste 5 jaar (2011-2015) circa 17,5 euro per afgeleverd vleesvarken. Het resultaat voor het jaar 2015 lag met 13,1 euro ver beneden dit gemiddelde. De zwakke vleesvarkensprijzen zijn de belangrijkste reden voor het slechte resultaat. De lage biggenprijzen en de gedaalde voederprijzen in 2015 compenseerden onvoldoende. Rekening houdend met sectorgemiddelde kredietlasten en mestafzetkosten (samen circa 12 euro per afgeleverd vleesvarken) werd de gemiddelde beschikbare cashflow in 2015 tot quasi nul herleid. De negatieve trend die in 2012 werd ingezet, bereikte een absoluut dieptepunt in het eerste kwartaal van 2016. In het tweede en derde kwartaal van dit jaar merkten we een ommekeer door de stijging van de vleesvarkensprijzen die in mei werd ingezet. De huidige verbetering van de rentabiliteit in de vleesvarkens-

Figuur 1 Evolutie van de gemiddelde operationele cashflow per productieve zeug - Bron: KBC

Figuur 2 Evolutie van de gemiddelde operationele cashflow per afgeleverd vleesvarken - Bron: KBC

houderij is onder meer toe te schrijven aan de sterk groeiende export van varkensvlees naar China en het dalende aanbod van vleesvarkens in de Europese Unie, met stijgende prijzen als gevolg. Ook het vierde kwartaal, met traditioneel wat lagere vleesvarkensprijzen, kondigt zich positief aan. Om te spreken van een structurele verbetering van de rentabili-

teit in de varkenshouderij is het echter nog te vroeg.

Melkvee

Gezien er tussen melkveebedrijven grote verschillen bestaan voor de premies, de mestafzetkosten en de pachten, worden deze niet meegeteld in de hieronder weergegeven operationele cashflows.

Doordat de vraag naar melk op wereldvlak stijgt en door een beperkter aanbod trekken de melkpijzen weer wat aan. Voor het vierde kwartaal van dit jaar zou dit betere resultaten moeten opleveren.

Figuur 3 geeft de evolutie weer van de gemiddelde cashflow in cent per liter in de periode 2011-2015 en voor de eerste 3 kwartalen van 2016.

De sectorgemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten, pachten en premies) voor de periode 2011-2015 bedroeg 13,5 cent/l.

In 2015 was de rentabiliteit in 2015 ongezien slecht. Met een gemiddelde operationele cashflow van 9 cent/l was het resultaat zelfs slechter dan in het crisisjaar 2009. Rekening houdend met de kredietlasten (kapitaalsaflossingen + rente) die in Vlaanderen gemiddeld ongeveer 9 cent/l bedragen, de mestafzetkosten, de pachten en de premies, betekent dit dat voor het jaar 2015 de beschikbare cashflow voor het gemid-

delde melkveebedrijf quasi onbestaand was. De berekende cashflow houdt geen rekening met de superheffing die eventueel in het melkjaar 2014-2015 verschuldigd was.

Voor de eerste 3 kwartalen 2016 is de rentabiliteit met een gemiddelde cashflow van circa 5 cent/l nog slechter dan in 2015. Het resultaat voor het tweede kwartaal is het zwakste resultaat in decennia. Wanneer ook kredietlasten, mestafzetkosten, pachten en premies in rekening worden gebracht, is er gemiddeld sprake van een belangrijke *cash-drain*, een negatieve beschikbare cashflow voor de melkveehouderij. Recent trekken de melkprijzen, door een mondiaal gestegen vraag en een beperkter aanbod, wel opnieuw aan. Dit zou voor

het vierde kwartaal betere resultaten moeten opleveren. Of die trend zich ook in 2017 verder zet, is voorlopig moeilijk in te schatten.

Pluimvee

Braadkippenhouderij Figuur 4 laat de gemiddelde operationele cashflow per afgeleverde braadkip zien in de periode 2011-2015 en voor de eerste 3 kwartalen van 2016.

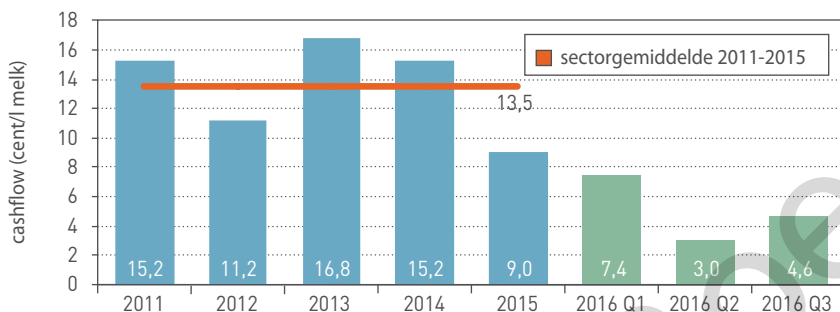
In de braadkippenhouderij bedraagt de cashflow exclusief kredietlasten de laatste 5 jaar (2011-2015) gemiddeld 16 cent per afgeleverde braadkip. Opvallend is dat deze de laatste jaren erg stabiel is, rond 15 cent. Blijkbaar slaagde de sector er goed in om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen. Voor het derde kwartaal van 2016 zien we echter een kentering. Door het verhoogd braadkippenaanbod in de EU zakken de prijzen, en daardoor ook de cashflows. Het vierde kwartaal, dat traditioneel het zwakste kwartaal van het jaar is, zal er wellicht voor zorgen dat voor het jaar 2016 de rentabiliteit lager dan gemiddeld zal uitkomen.

Leghennenhouderij In figuur 5 wordt de gemiddelde operationele cashflow per leggen weergegeven in de periode 2011-2015 en dit voor zowel de verrijktekooi- als de scharrelhuisvesting.

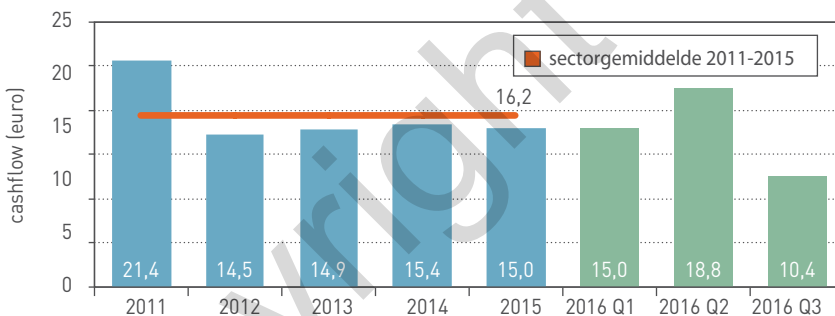
In de leghennenhouderij bedroeg de sectorgemiddelde cashflow per leggen exclusief kredietlasten (operationele cashflow) in de periode 2011-2015 ongeveer 2,7 euro in de verrijktekooihuisvesting en circa 2,4 euro voor de scharrelhuisvesting, met grote schommelingen over de jaren. Opvallend is dat in de periode 2011-2014 de rentabiliteit voor de kooihuisvesting hoger was dan voor de scharrelhuisvesting. Sinds vorig jaar is de situatie omgekeerd, door een groter verschil in de eierprijzen voor de 2 huisvestingssystemen.

De cashflows in 2015 waren nagenoeg dubbel zo hoog dan het gemiddelde van de laatste 5 jaar. Dit had alles te maken met de sterk toegenomen export naar de Verenigde Staten en de bijbehorende hogere eierprijzen door de vogelgriep-epidemie die daar heerste.

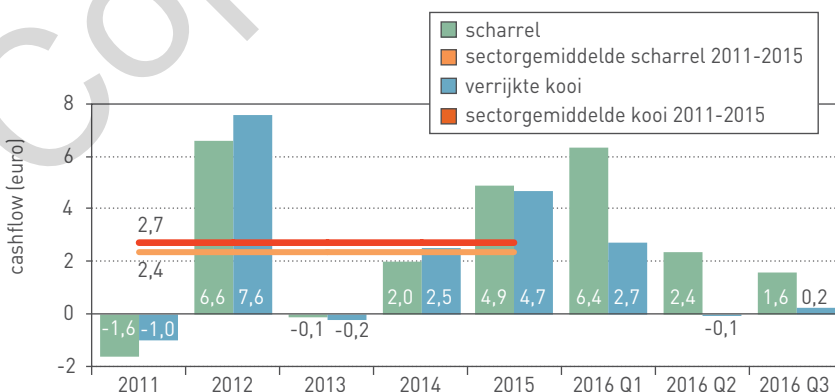
In 2016 merken we door de dalende eierprijzen in het tweede en derde kwartaal dat de cashflows sterk teruggevallen zijn. Een effect dat voor een groot deel toe te schrijven is aan de normalisatie van de eierproductie in de Verenigde Staten en het toegenomen aanbod in de Europese Unie. ■

Figuur 3 Evolutie van de operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten, pachten en premies) in cent per liter melk - Bron: KB

Figuur 4 Evolutie van de operationele cashflow per afgeleverde braadkip - Bron: KBC

Figuur 5 Evolutie van de operationele cashflow per leggen - Bron: KBC